

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Jana Kuldová**, studijní obor Mezinárodní rozvojová studia

název posuzované práce: ***Spravedlivý obchod s kávou – přínos a dopad na producenty v Mexiku***

Formální splnění zadání práce:

Bakalářská práce formálně odpovídá zadání.

Obsahová úroveň práce:

Struktura práce je poměrně logická, hlavní cíl formulovaný na začátku práce ("komplexní představení přínosů a dopadů systému spravedlivého obchodu na malé pěstitele kávy v Mexiku, respektive Chiapasu") je v zásadě splněn (samozřejmě ne komplexně). Závěr je výstižný a obsahuje i zobecnění přínosů fair trade pro rozvojové země jako celek.

V kapitole 4 by byl vhodný stručný popis fungování fair trade (certifikace, cenový systém).

Úroveň práce s literaturou, citační aparát:

Úroveň práce s literaturou je dobrá.

Autorka zpracovala na bakalářskou práci rozsáhlý počet zdrojů.

Uvádění zdrojů v seznamu literatury je korektní a odpovídá způsobu uvádění zdrojů v textu. Chyby v provázanosti jsou výjimečné: zdroj chybějící v seznamu literatury (Fair Trade Advocacy Office – str. 48), jména spoluautorů není možné přehazovat (Slačálek, Dvorská – str. 31 a 57).

Výhrady mám ke způsobu uvádění zdrojů v textu, kdy jsou někdy doslovné citace uváděny jako parafráze.

Použití pouze jednoho seznamu literatury (tj. bez rozlišení, zda je o knihu, časopis atd.) řazeného abecedně podle autorů považuji za vhodné, protože ulehčuje orientaci.

Jazyková a grafická úroveň práce:

Jazyková úroveň práce je velmi dobrá.

Občas se vyskytují překlepy, trochu častěji pak chyby v uvádění čárek, teček a mezer, gramatické chyby nejsou časté (např. záměna "jejich" za "svých").

Některé přeložené termíny ("fertilizers" jako "fertilizátory") či spojení ("zplnomocnění své pozice v komunitě" – str. 51) nejsou příliš dobré. Některé jsou věty obtížně srozumitelné ("Taktéž významná by měla být sociální podpora z obou sfér zájmu, v zavedení nových společných zástupců do činnosti fair trade." – str. 46), popř. pro češtinu nepřirozené ("V současnosti se tento systém potýká s problémy depersonalizace a přemíry institucionalizace, které brání transparentní komunikaci." – str. 46). Většina těchto problémů vychází z doslovného překladu z angličtiny. Nepříliš šťastný je výraz "férový přístup ... k životnímu prostředí" (str. 8).

Soupis konkrétních chyb vyžadujících reakci uchazeče

Ne vždy je dobře zacházeno s číselnými údaji a jejich interpretací.

- Jsou údaje v tabulce č. 8 (str. 36) správné? Co znamená rozdělený řádek?

- Když se mluví o zemích, které v posledních letech navyšují produkci (str. 16), není zmíněn Vietnam, který ji dle tabulky na str. 15 navýšil od roku 1989 procentně nejvíc.
- Autorka uvádí, že do roku 1989 se ceny kávy držely obvykle mezi 1,20 až 1,40 USD za libru (str. 18), avšak graf na stejné straně tomu nenasvědčuje.
- V tabulce č. 10 (str. 50) chybí jednotky.
- Mohou být tyto dva výroky pravdivé? "V roce 2005 bylo v Evropě prodáno 75, 04 mil. liber fair trade kávy, což v porovnání s předchozím rokem činí nárůst o 40 %" (str. 47). "Prodej fair trade kávy na evropském trhu má za posledních pět let vzrůstající tendenci (o 8 % ročně). V roce 2001 bylo v rámci Evropské unie prodáno celkem 3,5 mil. liber certifikované kávy" (str. 48).
- Je skutečně v současnosti cena fair trade kávy dvakrát vyšší než cena na světových trzích (str. 37)? Snížila se od roku 2005 tržní cena kávy uvedená na obr. č. 7 (str. 25)?

Chybí poznámka pod čarou č. 9.

Otázky k diskusi:

- Vybrala by si autorka na trhu spíše fair trade kávu, kávu organickou, nebo náhražku kávy vyrobenou domácími producenty? Jaké procentní navýšení ceny by byla ochotna akceptovat za fair trade produkt?
- "Nutné bude i sjednocení certifikace a fair trade standardů na celém světě." (str. 51) – Jaké výhody, popř. nevýhody, by toto sjednocení mělo?
- Autorka může diskutovat tvrzení: "Pojem chudoba je však relativní a objektivně ji lze vyjádřit např. HDI" (str. 29).

Celkové hodnocení práce:

Celkově jde o kvalitní bakalářskou práci. Práce podává velmi dobrý přehled o produkci a obchodu s kávou v Mexiku a analyzuje přínosy obchodu s fairtrade kávou pro producenty ve státě Chiapas. Slabou stránkou je práce s číselnými údaji, v menší míře pak práce s literaturou.

Celkový návrh posuzovatele pro hodnotící komisi:

Práci **doporučuji** k obhajobě, před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou velmi dobře.

V Olomouci 31. května 2007

Mgr. Miroslav Syrovátka
oponent bakalářské práce